

Biznes, CSR i prawa człowieka

Wkrótce obowiązek raportowania informacji niefinansowych

Za nami czwarte już spotkanie z cyklu „Zarządzanie wartościami w firmie: liderzy o CSR”, którego organizatorami są Olivia Business Centre, ESO Audit i Gdański Klub Biznesu. Tym razem zgromadzeni w Sky Clubie goście – przedstawiciele trójmiejskich środowisk biznesowych i naukowych – mieli okazję wysłuchać wykładu Jacqueline Kacprzak, Rady Ministra w Ministerstwie Rozwoju, zatytułowanego „Biznes, CSR i prawa człowieka”.

Przestrzeganie praw człowieka wydaje się kwestią oczywistą, niepodważalną, a jednak nie ma właściwie dnia, w którym programy informacyjne nie donosiłyby o przypadkach ich łamania czy to na małą, czy wielką skalę. Warto więc przypominać, czym są i podejmować inicjatywy, które podnoszą ich świadomość i dodatkowo motywują do ich przestrzegania.

– Prawa człowieka są przyrodzone i niezbywalne. Oznacza to, że jako ludzie mamy je od momentu przyjścia na świat i nikt nie jest władny nas ich pozbawić. Podstawowym prawem człowieka jest prawo do godności. Kolejnym prawo do demokracji, z którą łączą się ograniczone przez instytucje demokratyczne rządy większości oraz równowaga w relacjach jednostka – państwo. Do przestrzegania praw człowieka zobowiązane są nie tylko instytucje państwa, ale również biznes – mówiła podczas wykładu **Jacqueline Kacprzak, Rady Ministra w Ministerstwie Rozwoju.**

W 2011 roku Rada Praw Człowieka ONZ przyjęła Wytyczne ONZ ds. biznesu i praw człowieka – to tzw. soft law, czyli miękkie prawo, o charakterze miękkim. Normatywnie Wytyczne nie tworzą nowych zobowiązań międzynarodowych – wyjaśniają jedynie to, co wynika z obowiązujących już standardów. Wytyczne mówią między innymi o odpowiedzialności biznesu w zakresie przestrzegania praw człowieka, co oznacza, że biznes powinien działać z należytą, najwyższą starannością, by nie tylko zapobiegać ich łamaniu, ale też wskazywać korzyści, które wynikają z zaangażowania firm na rzecz ich poszanowania.

– Wytyczne ONZ mają zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw bez względu na ich wielkość, branżę, w której działają, kontekst działalności czy też formę własności i strukturę. Nie ma przy tym jednego sposobu wdrażania Wytycznych, który byłby właściwy dla wszystkich czy też narzucony niejako z góry. Podobnie, jak nie ma jednego obowiązującego standardu raportowania działań z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu, w tym działań na rzecz praw człowieka – wyjaśnia **Jacqueline Kacprzak.**

Jednak już niedługo dla przedstawicieli dużego, giełdowego biznesu w Polsce sytuacja dotycząca raportowania CSR, w tym aktywności związanych z przestrzeganiem praw człowieka, ulegnie znaczącej zmianie. Do 6 grudnia 2016 roku kraje członkowskie Unii Europejskiej mają bowiem obowiązek transpozycji do prawa krajowego Dyrektywy 2014/95/EU dotyczącej ujawniania informacji niefinansowych.

– Jako biegli rewidenci wiemy, jakie znaczenie dla rozwoju biznesu, może mieć transparentność firm dotycząca nie tylko tego, jak wydajemy zarobione pieniądze, ale przede wszystkim, jak je zarabiamy. W tym również to, czy jesteśmy społecznie odpowiedzialni, czy przestrzegamy praw człowieka. Dostępność tego typu informacji jest coraz ważniejsza dla akcjonariuszy, ponieważ na

wycenę spółek w coraz większym stopniu wpływ mają aktywa niematerialne. Obecnie w 80% o wartości rynkowej firmy decydują aktywa niematerialne, a informacje o nich dostarczają głównie dane niefinansowe – podkreśla **Ewa Sowińska, Partner w ESO Audit**, firmie, która była współorganizatorem spotkania.

W Polsce za implementowanie Dyrektywy 2014/95/EU odpowiada Ministerstwo Finansów. Obowiązek raportowania będą miały przedsiębiorstwa notowane na giełdzie, które średniorocznie zatrudniają ponad 500 osób, które notują sumę bilansową powyżej 20 mln euro lub przychody netto większe niż 40 mln euro. W Polsce będzie to około 250 do 300 spółek, w Unii Europejskiej – około 6 tys.

Jednym z najpopularniejszych sposobów raportowania danych niefinansowych jest standard GRI (stosuje go 60 proc. przedsiębiorstw na świecie). Również polskie firmy korzystają z tych standardów – teraz stosowanie się do najnowszej wersji (G4) międzynarodowych wytycznych będzie zapewne jeszcze popularniejsze, ponieważ dostępna jest już ich polska wersja. Standard G4 ułatwia określenie istotności prezentowanych informacji, pozwala na ustalenie wagi istotnych aspektów raportowania oraz prezentuje propozycje wskaźników raportowania dla wielu branż. W partnerstwie na rzecz tłumaczenia standardu GRI G4 uczestniczyły: Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Deloitte, Provident Polska S.A., Grupa Lotos S.A. oraz Krajowa Izba Biegłych Rewidentów.

– *W przestrzeganiu praw człowieka nadrzędna jest rola państw, organizacji, instytucji. Niebagatelne znaczenia mają działania podejmowane przez biznes. Ogromne znaczenie mają też jednak postawa i aktywność każdego, pojedynczego człowieka. Dlatego też ważne jest podnoszenie świadomości jednostek, działalność edukacyjna – również ta dotycząca szeroko rozumianej społecznej odpowiedzialności* – podsumowuje **Jacqueline Kacprzak**.